

TRST IN NJEGOVA POTREBA PO PITNI VODI

F. Magajna

Povod za to moje laično razmišljanje o Trstu in njegovi potrebi po pitni vodi, mi je dalo poročilo Primorskega dnevnika, priobčeno v sobotni številki od 6. junija letos. Iz njega izvem, da tržaški mestni svet proučuje proučujoče za graditve novega vodovoda, ker vsi dosedanj ne zadostujejo sedanjim in še manj bodočim potrebam mesta. Čudno je, da more priti do takega proučevanja, če po dveh desetletjih, odkar je bil zgrajen vodovod v Stivanu. Saj je pisala takrat neka tržaška trobenta — Piccolo ali Popolo, ne vem več — da bo ta zadostoval Trstu za celo stoletje.

Tistim, ki bi morda utegnili reči: »Kaj pa briga to tebe, ki nisi onstran železne zavese?« odgovorjam pohlevno, da je Trst prirodna lastnina njegovega zaledja. Pripada deželam v zaledju in nikoli ne sosedu na jugu, čeprav tako krčevito stega po njem svoje črnoobrobne nohte. Ta južna sosedja prav zares ne potrebuje Trsta, niti pa se ga bolj: sovrani ga, trn v peti ji je. Najbolj vesela bi bila, če bi ga kakšna prirodna sila pogreznila kilometer globoko, da bi se nikoli več ne prikazal na površju. Ljubezni med napljinjenimi tržaškimi govinisti in njihovo madrepatrijo na jugu je na videl polna poezije, lepe idile in vzhvane lirike, toda vsa ta sanjavanja lepota bo v stvarnem in okrutnem vsakdanjem življenju popolnoma odpovedala. Opozdjuje že zdaj; saj vidimo, kako se gospodarji vprašanja Trsta dan za danem rešujejo v njegovo škodo.

Trst, res, trenutno ni naš, bo pa prav gotovo naš nekoč. Naš in vseh dežel v zaledju, ki jim je življenjsko potreben in ki so tudi njemu življenjsko potrebne. Krik onih na jugu je brezpomemben, je nesmiseln in protiprirodno. To je krik tistih, ki hočejo z vpitjem prisiliti reke, da bi tekla navzgor. Bodoča leta bodo pokazala, da se ne motim.

Iz teh naštetih vzrokov me zanimala Trst: zato mu želim dobro in zato vitkam svoj laični nauk v vprašanje tržaškega vodovoda.

Da je Trst brez vode je kriva fizično-geografska sestava vsega tukajšnjega Krasa. Kjerkoli je teren apnen, je tukajšnjak kakor rešeto. Voda se od izgublja v globine, se pridružuje znanim in neznanim podzemskim tokovom in izvirja najpogostejše kakovostne in zdravilne vode. Trst edino uporabi nadmorski izvir je Spodnji Timav pri Stivanu. Koder pa ni teren apnen, ampak »brdina« (fiš), je sicer za vodo neprodiren, toda povsod po njem vidimo kamnite sklade, ki visijo poševno navzdol proti vzhodu. Samo kjer so ti skladi zaradi kakšnih pradednih vulkaničnih gibanj dvignjeni, najdemo malenkostne in brezpomembne izjeme. Deževnica, ki zaide med te brdne kamnite plasti, bo na svoji prirodni poti navzdol, lezla je proti vzhodu, kakor ležijo plasti, in nikoli ne proti zahodu. Torej proč od Trsta in ne proti Trstu. To je geološki vzrok, da nima Trst studencev, Reka na vzhodu pa jih ima kolikor hoče.

Da nima Trst vode je pa kriva tudi »politika« tržaških mestnih očetov, ki so vselej izmrzile do nas Slovencev mrzilo tudi našo vodo. Ze sto let je od takrat, ko so začeli v Trstu slutiti, da vode kmalu ne bo dovolj, ker je mesto začelo naglo rasti. Ker ni bilo v bližini nobenih zadostnih virov, so se začeli nekateri ugledni, če bi bilo ali ne bilo pametno lotiti se naše Reke (Gornjega Timava) in jo na kak način napeljavati v Trst, investicije (stroški) bi bile sicer ogromne, toda Trst bi bil rešen skrb za vodo praktično za vselej. Ampak kaj hočete, laški govinisti so to misel neoprestano pobijali; niso marali slovenske vode.

Koda navzile njim je Trst le bil stalno denar za ogledovanje in proučevanje Gornjega Timava in njegovih dotokov. Desetletje za desetletjem je meril količino vode v vseh dnevih leta. Stokrat je je kemično analiziral. Po takih, takih dolgotrajnih prizadevanjih in stroških mora imeti Trst še danes v svojih arhivih najpomembnejše podatke o naši Reki in ve kaj vse lahko pričakuje od nje.

Tehniki, ki so bili stvarni, tržaški prenapetostni in niti malo ganila, so neoprestano vztrajali na tem, da bo edino pravilno, da si Trst napelje vodo iz Gornjega Timava, toda da nikoli niso zmagali, Italijanski vpliv je bil zmeraj pravi in je v vsaki bitki v mestnem svetu odnesel »vence« zmage. Poročila o takih bitkah so tržaški listi pred desetletmi leti pogostoma objavljali.

Prebivalci Reške doline, zlasti tisti ob njenem spodnjem vseh leti res verjeli, da bo zaradi našo vodo vodo in so se zaradi tega kolikor toliko skozila stevala. Ker pa ni bilo so se pomirili in se uganili, marsikateri smešno na račun teh večnih in brezplodnih merenja. Splošno mnenje je bilo, da je Trst zelo bogat, da ima z njim in ga zapravlja na tak inženirski način, da ne kaj jali ljudje. Še danes bi se zamejalo ljudje, če bi jim nekdo našo vodo praviti, da bo Trst našo vodo vodo. Premnogo, kar so želi to bajko iz Trsta in ene udi.

Merjenje se je nadaljevalo

Stand »Slovenija« vinov na tržaškem velesejmu, kjer dobite pristne kranjske klobase, unionsko pivo in izvirna slovenska in dalmatinska vina.

KDO NE BI HOTEL ŽIVETI KOT AVSTRALSKI SAMOTAR?

Prostovoljni Robinzoni

Mnogi angleški otočki so še danes zasebna last - Otoček Bardsey je imel skozi stoletja svojega »kralja« . Mrs. Hathaway ima v najemu otoček Sark za »polovično viteško fevdnino« (okoli 4000 lir), ki jo pošilja neposredno kraljici Elizabeti II. - Na avstralskih otokih kar mgoli modernih Robinzonov - Neka Avstralka poroča, da je porabila za gospodinjstvo na otoku za sedemčlansko družino komaj 500 dolarjev letno

Da, tudi teh ne manjka! So ljudje, ki so se naveličali svetnega vrvenja in si žele miru daleč proč od vsega vsakdanjega. Umaknejo se na samotne otoke, kjer se predajo življenju povsem po svojem okusu in po svoji volji.

Prav posebno veselje do življenja na samotnih otokih imajo Angleži. Okoli Velike Britanije in Irse je nad pet tisoč otokov, med katerimi jih ima sto zasebne gospodaje. Že skozi kdo je kolik pokolenj. Vedno je še kak otok na prodaj. Se večje pa je povpraševanje po njih. Cena je prav različna. Najcenejši pride na nekaj nad tisoč funtov sterlingov, daleč nad sto funtov pa najdražji. In tako si tudi to »krazkoše« lahko privoščijo le bogataši. Prav svojevrstno so na teh otokih izživljajo njihovi lastniki in zakupniki kot vladarji svojih majhnih ograje-

pase gospodarjeve ovčke. Na nekem drugem hebridskem otočku žive štirje odrasli moški. »Vladar« Mr. Blendell razpiše vsako leto skupščinske volitve. Vsi trije poslanci so soglasno izvoljeni in soglasni v skupščini. Opozicije ni, vladanje na otoku je edinstveno.

V južnem predelu Irskega morja ob Carnarvonski obali je imel otoček Bardsey skozi stoletja lastnega kralja. Sedanji otočki lastnik, Mr. John Roberts pa se je pred dvema desetletjema odpovedal prestolu in od tedaj smatrajo otok za republiko.

Posebno zanimiv je Mr. Harman, lastnik otoka Lundy ob vzhodu v Bristolski zalivi na jugozahodu Velike Britanije. Vlada mu je dala otok v najem in mož si je na njem uredil kot samotni vladar. Zelo rad sliši naziv »kralj Lundyja«.

Svojo državo smatra za dominiion angleškega imperija in kot tak državi ne plačuje davka, neko letno odškodnino za »avarstvo na morju«. Sel je tako daleč, da je izdal znamenje in denar s svojo podobno. Pa se je oglašila državna oblast in ga kaznovala. Sklicujoč se na prastare pravice in zakone se je Harman pritožil in zamotana tožba se vleče že desetletja.

Pred zahodno obalo Francije se dviga iz meglenega morja Rokavskega preliva Normansko otočje, ki je kot zadnji ostanek normanske vojvodine ostalo angleška last. Med otoki se drena otok Sark. Mrs. Hathaway ga je dobila v najem od kralja za polovično viteško fevdnino, kar je državna zakladnica ocenila z dvema funtsterlingoma in deseti milijoni današnjih vrednosti. Samozavestna najemnica pošilja svojo fevdnino naravnost kraljici, ki jo kot vladarice enega njenih otokov naziva »Normansko vojvodino«.

To je nekaj drobcev čudnih narav in navad iz življenja hotnih Robinzonov na vzhodnem robu Atlantskega oceana. Nekaj podobnega je tudi na drugem koncu zemeljske oble pred severovzhodno Avstralijo.

Tam leži ena izmed šestih

držav Avstralske zveze. Ime ji je Queensland. Med njeno obalo in Velikim koralnim grebenom, ki zapira dohod do nje, se greje v tropskem soncu več tucatov mičnih otokov. Različni so po velikosti in rodovitnosti. Tod le go- lo koralno pečevje s skromnim zelenjem, drugod obilje lepot in dobrot, kot jih more nuditi le sončni jug. Prav raznovrsten je tisti otoški trojni svet: visoke gore se menjavajo z ljubimi dolinami, neprodiren pragozd obkroža sočne ravnine, neke divje prepadi, tam palmovi gajji in pomaranče in limone, čudovito nepoznano dreve, peščene obale, koralni vrtovi pod morsko gladino, slikovita pečevja in razorne teri. Večino otokov pokriva bujni gozd. Ljubke vodice se vijajo čez zelene travnike, tisočero nepoznane cvetje poljubljajo neznane žuželke in krasno pisane kričave ptice ozivljajo pokrajino. Na majhnem prostoru nudi razpisna narava vse, kar si poželj srece. Tam je pravi južni sončni vrt, kjer se razkošne rože dotikajo valov in se jim dobriklajo.

Te prelestne otoke daje queenslandska vlada v najem. Najemnina je zelo nizka in mora biti poravnana vsako leto do 30. septembra. Vedno je možna trimesečna odpoved najemne pogodbe. Najemnik je potem kralj na svoji zemlji, njen skoraj neomejeni vladar. Po mili volji si tam gradi svoj dom, lovači po kopnem in ribari v morju, počne kar ga je volja, le škodo ne sme delati.

Po teh otokih mgoli modernih Robinzonov. Mnogi so se naveličali mestnega vrvenja in si žele miru, tišine; druge privlačijo življenje na prostem, da si utrdijo zrahljano zdravje in podobno. Pa se nastanijo. Ponekod dvojica, morda kje tudi kak samotar, drugod večje družine. Urede si celo gospodarstvo z živino in perutnino, s čebelarstvom in sadjarstvom. Če si zažele med ljudi, so kmalu na celini in po železnici v velenestu. Pa zahajajo le redko v svet. Na svojem otoku in njegovih

brežnih vodah gojijo šport in naberejo si zdravja za desetletje. Ob končnem obračunu ugotove, da so za prelepo in bogato življenje na samotnem otoku potrošili neprimerno manj, kot bi jih bilo stalo ob rednih prilikah na njihovem celinskem domu. Tako poroča neka Avstralka, da je za sedemčlansko robinzonsko rodbino porabila v enem letu za vse gospodinjstvo pet sto dolarjev. In živeli so po njenih izjavah naravnost razkošno. Preračunano v našo valuto, so znašali mesečni stroški za tako veliko in razpisno gospodinjstvo okoli tri sto tisoč lir.

Kdo bi ne hotel biti avstralski Robinzon?

V. P.

DRAGEMU PRIJATELJU, DOBREMU UČITELJU IN NEUMORNEMU PROSVETNEMU DELAVCU V SPOMIN

NANDE FERLUGA

Radiododajna postaja Ljubljana je pred nekoliko dnevi oddajala v svet žalostno vest: Umrl je Nande Ferluga, upravitelj osnovne in strokovne šole v Toplicah pri Zagorju ob Savi. Z njim smo izgubili vrlega, javnega in prosvetnega delavca. Dne 1. VII. t. l. so položili njegove zemeljske ostanke v večnemu počitku v Toplicah.

Ta tužna vest je močno pretresla posebno nas Opatce. Vsi starejši se »Nande« dobro spominjamo, da je odosel iz svojega rojstnega kraja že skoraj trideset dolgih let. Kako bi ga tudi ne ohranili v tepem in trajnem spominu, saj je bil Nande zvest prijatelj, vzoren učitelj in delaven član vseh naših društev in narodnih ustanov.

Rodil se je na Opatčinah 1. 1890. iz znane »Bekarjeve« družine. Posvetil se je učiteljskemu stanu in končal 1. 1910. slovensko učiteljsko, ki je takrat bilo v Kopru. Učiteljeval je v Bazovici, na Proseku, na Opatčinah in tudi na Ciri-Metodovi šoli pri Sv. Jakobu. Med prvo svetovno vojno so ga 1. 1915. vojaške oblasti poklicale kot orožje. Služil je pri Jelačkove polku šte. 79. O priliki neke ofenzive v Galiciji 1. 1916. je bil zabit in tako je prišel v rusko ujetništvo. Kot prepičan Jugoslovane se je javil tudi on kakor mnogi drugi v solunsko dobropolje. Služil je pri diviziji, ki se je tedaj oblikovala v Odesi. Ta divizija se je borila najprej na rusko-romunski meji, pozneje pa na solunsko-makedonski fronti.

Konca vojne pa ni dočakal na fronti, kajti že prej je bil dodeljen srbski vojni misiji v Rimu, ki je zbirala dobro volje med našimi ujetniki v Italiji.

Iz vojne se je vrnil domov šele 1. 1920. Tukajšnje šolske oblasti mu niso hotele več dati učiteljskega mesta, nadejval pa je takoj z ljudskim prosvetnim delom, ki ga je moral prej prekiniti zaradi izbruha vojne. V domači vasi je vodil pevski zbor in openski orkester, ki ga je moral prej prekiniti no in na katerega je bil poseben ponosen. Pevske zbo-

re je vodil tudi v drugih okoljskih vaseh in celo v Storjah. Njegove vaje so bile za nas pravi užitek, da je bil včasih precej strog. V vsako vajo je vložil vse svoje sile in ni mu bilo žal truda, da doseže cilj, ki si ga je postavil.

Pecni smo se dobro zavedali, da izvirna vsa njegova strogost iz ene same želje: da nas nauči čimprej in čim toplejši, odnosno svirati. Zato smo ga tudi prijavili in spodbujali, zlasti so ga imele rade pevke. Vendar pa ni imel nikjer miru, ker karabinjerji in fašisti so mu bili vedno za petami, in tako so mu onemogočili bivanje v njegovem rojstnem kraju. V 1. 1922. je bil prisiljen izseliti se v Jugoslavijo. V Sloveniji je učiteljeval najprej v Javorniku pri Jesenicah, potem v Rajhenburgu in končno v Toplicah pri Zagorju ob Savi, kjer mu je smrt pretrgala nit življenja.

Ob zlomu stare Jugoslavije so ga odpeljali v nemško ujetništvo kot rezervnega kapetana. Po mnogih prošnjah njegove žene se mu je posrečilo, da so ga Nemci pustili iz ujetništva domov v Toplice. Nande je dobro vedel, kje je sedaj njegovo mesto in kaj mu je storiti. Odsel je v hribe, v vrste partizanov. Iz masčevanja so Nemci odpeljali njegovo ženo v zloglasno taborišče Dachau, odkoder se je po osoboditvi vrnila kronično bolna. Nande pa je po osoboditvi vodil nekaj »asa« »Prosveto« v Mariboru, potem se je vrnil v Toplice.

Kjerkoli je bil, kjerkoli je učiteljeval, se je udeleževal tudi kot javen delavec, predsem na prosvetnem polju. Bil je zelo družaben, priazen, iniciativen, poln poleta in idealov, tudi na zunanostjo zelo priklipen in zato je imel izredno sposobnost, da ljudi v svojem javnem delovanju toliko uspeha. Vdlo ga je natočilo. Ne, kar veleval mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan. Te misli se je držal do zadnjega trenutka svojega življenja.

Ob tej bridki izgubi izražajo svojem iskreno sočasje vsi njegovi stari prijatelji z Opatčin, vsi stari zvončari in orkestraši. Ti pa, dragi Nande, počivaj v miru in svobodni zemlji.

Kot poroča društvo britanskih letalskih konstruktorjev, so v Veliki Britaniji izdelali novo požarno alarmno napravo za letala, ki avtomatsko vključi v pilotovi kabini signalno luč oziroma zvonec. Nova naprava, znana pod imenom »epčar«, ni brojava obstoja iz jeklene žice, ki je napeta od enega do drugega konca letala. Zica, po kateri teče en pol elektrike je za vsako spremembo temperature zelo občutljiva. Z zvišanjem temperature se zmanjša električni upor, čim se temperatura tako zviša, da bi nastala nevarnost požara, je v žici sklenjen električni stik, ki vključi alarmno napravo v pilotovi kabini.

Nova požarna alarmna naprava za letala

Kot poroča društvo britanskih letalskih konstruktorjev, so v Veliki Britaniji izdelali novo požarno alarmno napravo za letala, ki avtomatsko vključi v pilotovi kabini signalno luč oziroma zvonec. Nova naprava, znana pod imenom »epčar«, ni brojava obstoja iz jeklene žice, ki je napeta od enega do drugega konca letala. Zica, po kateri teče en pol elektrike je za vsako spremembo temperature zelo občutljiva. Z zvišanjem temperature se zmanjša električni upor, čim se temperatura tako zviša, da bi nastala nevarnost požara, je v žici sklenjen električni stik, ki vključi alarmno napravo v pilotovi kabini.

3.

Ze v otroških letih se je po svetil duhovniškemu stanu in v vnueno proučeval sveta in po svetna pisma; toda njegova duša je bila pokvarjena posoda, v kateri se je resnica sprevrčala v zmojo. Grešila je v duhu; zapadla je verskim zmotam, za presenetljivo zrelostjo, v starosti, ko človek še sploh nimaazorov, so se njemu raz, košno porajali krivi nazori. Hudiči mu je vdihihi misel. Na travniku, ki je bil škofova last, je zbral množico mladenčev in mladenec svojih let. Speljal je na drevo in jih podžigal, naj zapuste ožeta in mater ter sle. de Jezusu Kristusu. Združijo naj se v tolpe, se razlijejo po deželi, zažigajo opatije in župnije, da bi privredili Kersu nazaj v evangelsko siromaštvo. Meljina je vsa ganišena in zapeljana šla za grešnikom po verdignolskih cestah, prepeva, la nabožne himne, zažigala skednje, plenila kemplo, unice, vala cerkevno zanjelo. Prene-kateri teh blazežev je pogl-ni od utrujenosti, lakote in mraza ali pa so ga pobili kmetje. In v škofski palači so donele pritožbe duhovniš-tva in vdihihi mater.

ČUDEŽ VELIKEGA SV. MIKLAVŽA

Anatole France

kamnov in umetnost piljenja kovancev. Z majhno vsoto, ki si jo je bil nahanil s čudovito spretnostjo, je obiskoval po Verdignolu, Mondousiani in Mambourniji seje, turnirje, žegnjanja in praznične shode, kjer se je z vseh strani zbiralo krščansko prebivalstvo najrazličnejših stanov. Tam je Robin prišel obvestiti škofa, da ne more več dati nobene denarja, tudi najmanjše vsote ne, in celo da je moral v stiski odstopiti Zidom vsa svoja posojila, ker mu dolžniki niso več vračali, upniki pa so ga pritiskali.

Bolesto zadet je sv. Miklavž vendarle ohranil mir in vedrino. »Bog, tako je dejal, bo že znal spet urediti naše neureje, ne posle. Ne bo dopustil, da bi se sesula hiša, ki jo je zgradil.«

»O tem ne dvomim,« je odvrnil Modernus, »etoda lahko ste prepričani, da se je ta Ro-

bin, ki ste ga rešili razsola, domenil z Lombardi in Zidi, kako bi vas spravil ob premoženje in da si je pridržal levji delež plena.«

Modernus je imel prav. Robin ni imel nikakršnih denarnih izgub, bil je bogatejši kot kdaj prej in je bil pravkar postavljen za kraljevega zakladnika.

Medtem je bilo krivoverstvo, ki ga je bil razpallil Sul-picij, zavzelo tak obseg, da se je vmešal sam mestni inkvizitor Caquerolle. Ker se je Sul-picij posrečilo, da je ušel iz Verdignola, je inkvizitor očrnil škofa Miklavža pri papežu, češ da je on propagator krive vere in zaščitnik krivovercev. Pa-pa je trinquebalskega škofa prekel z bulo, ga odstavlil s škofovskega sedeža in ga iz-občil iz obvestva vernikov.

Tako je sv. Miklavža zadel strela Kristusovega namest-nika, njegovo srce je preprijala žalost in njegovo dušo je na-polnila bolest. Brez obžalova-

nja je stopil s svojega imeni-nega prestola in je za vedno zapustil mesto Trinqueballe, ki je skozi tri desetletja bilo priča njegovih pastirskih kre-posti in apostolskega delova-nja.

V zapadnem predelu Verdi-gnola se dviga visoka gora, ka-tere vrh pokriva večni sneg in led. Tam so živeli v gošči mu-sčavniki in se hranili z jago-dami in v mlekom. Tja se je hotel zateči sv. Miklavž in ob-jokovati, dolječ od svojih sod-bnikov, svoje grehe in grehe človeštva.

Vzpel se je na goro in iskal samotni kraj, kjer bi se lah-ko nastanil. Prispel je že nad oblake, ki so se skoraj stalno zbirali ob skalnatih pobočjih, ko je zagledal na pragu koli-be bradatega starca, ki je de-lil svoj kruh z udomačeno ko-šuto.

Sveti mož Miklavž ga je po-zdravil s temi besedami:

»Mir s teboj, o brate.«

»Ta gora je domovanje mi-ni«, je odvrnil samotar.

»Zato sem tudi prišel sem«,

nja je stopil s svojega imeni-nega prestola in je za vedno zapustil mesto Trinqueballe, ki je skozi tri desetletja bilo priča njegovih pastirskih kre-posti in apostolskega delova-nja.

V zapadnem predelu Verdi-gnola se dviga visoka gora, ka-tere vrh pokriva večni sneg in led. Tam so živeli v gošči mu-sčavniki in se hranili z jago-dami in v mlekom. Tja se je hotel zateči sv. Miklavž in ob-jokovati, dolječ od svojih sod-bnikov, svoje grehe in grehe človeštva.

Vzpel se je na goro in iskal samotni kraj, kjer bi se lah-ko nastanil. Prispel je že nad oblake, ki so se skoraj stalno zbirali ob skalnatih pobočjih, ko je zagledal na pragu koli-be bradatega starca, ki je de-lil svoj kruh z udomačeno ko-šuto.

Sveti mož Miklavž ga je po-zdravil s temi besedami:

»Mir s teboj, o brate.«

»Ta gora je domovanje mi-ni«, je odvrnil samotar.

»Zato sem tudi prišel sem«,

je dejal sveti mož Miklavž, da-tu v miru končam svoje dni, ki sta jih skaliha viharnost sto-letja in zloba ljudi.

Ko je tako govoril, ga je puščavnik pozorno gedal.

»Ali niste morda trinquebal-ski škof, oni Miklavž, kate-rga delovanje in kreposti vsi tako zelo slavijo?« ga je sled-njič vprašal.

Sveti pastir je prikimal, češ da je zares tisti. Tedaj pa se mu je puščavnik vrgel pred noge.

»Gospod, vam dolgujem zve-licanje svoje duše, če bo, ka-kor upam, moja duša zveliča-na.«

Miklavž je ga dobrotno dvignil in ga vprašal:

»Brat moj, kako neki mi je pripadla ta sreča, da sem lah-ko delal za zveličanje tvoje duše?«

»Pred dvajsetimi leti,« je od-vrnil samotar, »sem bil gostil-ničar na robu gozda ob zapu-ščen cesti. Nekega dne sem zagledal tri otročiče, ki so pa-berkovali na njivi. Zvabil sem jih v hišo, jih napojil z vinom, jih v spanju zadavil, nato pa jih zrezal na koščke in nasolil.

Gospod, ki je videl vaše zaslu-ge, jih je z vašim posredova-njem ozivil. Ko sem jih videl, kako so skočili iz mesne kadl, me je prevzela ledena groza: ob vašem opominanju se je omečilo moje srce. Prešnil me je zveličaven kes, zbežal sem pred ljudmi in šel na to goro, kjer sem posvetil svoje dneve bogu.

»Kaj?« je vadihnil sveti škof. »Ti si tisti kruti Garum, ki je zagrešil tako strahotnih zločin! Hvalim boga, da ti je naklo-nil srčni mir po grozovitem umoru treh otrok, ki si jih sprijel v solnico kakor pujske, toda jaz, o joj, ker sem jih rešil iz kadi, je moje živ-ljenje napolnilo trpljenje, mo-jo dušo preprijala grenkoba, mo-jo škofijo pa razdejalo. Zakaj me je zadelata tako kruta kazen za to, kar sem sto-ril?«

»Castimo bogas,« je rekel Ga-rum sin ne zahtevajmo od njega računova.

Veliki sveti Miklavž si je z lastnimi rokami zgradil kol-iko poleg Garumove ter zaklju-čil svoje dni v molitvi in po-kori.

KONEC

VREME

Vremenska napoved za danes: Pretežno jasno, popoldne možnost krajevnih pooblačitev. — Včeraj je v Trstu dosegla najvišja temperatura 28,8 stopinj; najnižja pa 20,5 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče **RADIO** oddaje: Jug. cone Trsta: 17.30: V narodni pesmi okrog sveta. — Trst II: 20.00: Slovenski zbori. — Trst I: 18.30: Koncert sopranistke A. Guglie in mezosopranistke R. di Margherite, Slovenija: 18.40: Iz ustvarjanja mladih slovenskih skladateljev.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

O TRGOVINSKI IZMENJAVI MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

RIM OVIRA RAZVOJ TRGOVINE zaradi političnega nasprotstva

Politična oblast preprečila uresničitev predlogov italijanskih gospodarskih krogov v škodo trgovine in prebivalstva

Okoli trgovinske izmenjave med Italijo in Jugoslavijo na podlagi vidnega sporazuma o mali obmejni trgovini med obema sosednjima državama se že nekaj časa vrtijo vsakovrstne diskusije. Te diskusije povzročata predvsem dva faktorja, in sicer želja predstavnikov trgovinske zbornice iz Gorice in Vidma, da se trgovinska izmenjava razširi, to se pravi, tovanje rimskih oblasti povečanju izmenjave, kar predstavlja politični faktor. Boj med tema dvema faktorjema, kar je pravzaprav boj med trgovinskimi in političnimi predstavniki, je glavna značilnost obmejne izmenjave na italijanski strani.

Kakor je znano so gorški gospodarski predstavniki 15. maja izrazili na skupnem sestanku z jugoslovanskimi predstavniki željo, da bi prišlo do povečanja izmenjave z Jugoslavijo. To so v Rimu izvedeli za predlog gorških gospodarstvenikov, predlog, ki je prišel ravno v trenutku, ko je italijanska protijugoslovanska propaganda dosegla svoj višek v odbijanju jugoslovanskih predlogov za rešitev trženskega vprašanja in drugih spornih vprašanj, ki še vedno obstajajo med obema jadranskima sosedama, so takoj sporočili, da je vsaka zahteva po razširitvi male obmejne izmenjave minus za Italijo, ker bi prav tako predlogi lahko okoristili jugoslovanski argumentacija.

Zato se je dogodilo česar ne bi nihče pričakoval, da ni prišlo do uresničitve italijanskega predloga, to se pravi, da je politična oblast diktirala gospodarskim krogom, kaj smejo in kaj ne smejo.

To se pravi, da je Rim zopet napravil nekaj kar je v nasprotju z interesi gorškega prebivalstva; z odločno besedo je povedal, da Gorica ne potrebuje zaledja, da je gospodarstvo gorške pokrajine tako, da mu je slaherna pomoč odveč, skratka, da je Gorica v najboljšem gospodarskem položaju, kajti Gorica ima prosto ceno, v Gorici lahko kupite bencin za polovico cene, je kakor kjerkoli v Italiji, in tudi sladkor in kava sta v Gorici ceneje kakor kjerkoli v Italiji.

Zaradi tako velikih »eudonosti« Gorica res ne potrebuje povečanja gospodarske izmenjave. Tako je politično mnenje italijanskih rimskih voditeljev.

Toda pred dnevi so prav predstavniki gorške Trgovinske zbornice zopet postavili na laž politike z zahtevom, da se poveča izmenjava kontingentov v malem obmejnem prometu. To zahteva lahko imenujemo tisto zdravo misel, ki je v obmejni trgovini prevladala nad političnimi impenitencijami, ki so samo v škodo go, rishkemu prebivalstvu.

Stremeljenja po povečanju izmenjave in preprečevanje uresničitve teh težej pa naj služijo prebivalstvu za dokaz, kako malo razumevanja imajo v Rimu za naše gospodarske potrebe in da zaradi tega od njih ne moremo kdaj več koliko pričakovati: kajti prosta cona, rimski umotvor, ni niti v najmanjši meri zadostila potrebam prebivalstva. Prav tako je tudi z ostalimi rimskimi domislicami: vsi so samo v korist bogatašev in v škodo delovne mu človeku.

Provila za ustanovitev večernih tečajev

Solsko skrbništvo v Gorici daje na znanje, da je Ministrstvo za vzgojo izdalo uredbu, ki vsebuje pravila za ustanovitve večernih tečajev in bralnih krožkov za šolsko leto 1953-54 in pravila za zaposlitev učnega osebja na tečajih. Za ustanovitve tečajev, izven Solskega skrbništva, lahko zaprosijo vse javne ustanove, ki skrbijo za vzgojo in oskrbo ljudstva, kakor so to pokrajine, občine, učiteljska združenja itd.

Ustanove, ki nameravajo ustanoviti podobne tečaje, morajo za to zaprositi Solsko skrbništvo. Vsi prizadeži, kakor tudi učitelji, ki nameravajo poučevati na teh tečajih (večerni tečaj), si lahko natančneje ogledajo odredbo na oglašni deski Solskega skrbništva.

Izlet na Viš

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo 12. t. m. izlet na Viš (2666 m). Odhod s Travnika z avtobusom do Nevejskega sedla v soboto 11. t. m. ob 5. uri. Prenočevanje v koči Corsi — povratek v nedeljo zvečer. Vožnja za člane 700, nečlane 800 lir. Vpisovanje do četrta 9. t. m. zvečer pri urarju Darkotu Suligoju.

Javila se je iz Rima

Ni dolgo odkar smo v našem časopisu pisali, da je 18-letna Bruna Ragazzi iz Stan-dreže odšla z doma, ne da bi domačim kaj povedala. Starši, ki so hčerko zaman čakali dva dni, so njeno odsotnost javili policiji, da bi poskrbela za nadaljnja poizvedovanja. Preteklo je že nekaj časa, a od nikoder ni bilo glasu o njej. V torko pa so starši vendarle dočkali, da se je hčerke oglašila iz Rima so namreč dobili hčerkino pismo, kjer sporoča domačim, da se nahaja v Rimu, kjer je zaposlena pri neki družini kot hišna pomočnica ter zagotavlja staršem, naj nikaner ne skrbijo zanjo, ker ji gre dobro.

Obvestilo županstva

Goriško županstvo sporoča, da je vse do 8. julija, na občinskem protokolnem uradu v Ulici, na vpogled seznam davkov Trgovske zbornice za leto 1953. Prizadeži si lahko ogledajo seznam vsak dan v predpoldanskem uradnih urah.

Vojaški nabor letnika 1933

Goriško županstvo sporoča, da se bo z dnem 15. julija pričel nabor za mladeniče goriške pokrajine, ki so rojeni v letu 1933 in prejšnjih letnikov, ki pa so vključeni z letnikom 1933. Vsi oni, ki bodo dobili poziv od vojaških oblasti, se bodo morali javiti na sedežu vojaškega okrožja v Vidmu.

Seja občinskega upravnega odbora

Včeraj ob 18. se je v beli dvorani goriškega županstva sestel občinski upravni odbor.

IZ SOVODENJ NAM PIŠEJO

Za zaposlitev brezposelnih potreben delovni center

Urediti je treba kanalizacijo. Gradnja stanovanjske hiše s primernimi stanovanji

Delovni centri, ki jih je imela sovedenjska občina, so že pred meseci končali z delom. Županstvo pa je takoj napravilo prošnjo, da bi občini dodelili nove centre, da bi v njih zaposlili večje število brezposelnih. Zdi se, da bodo zaradi potrebe občini nakazali v sedanjem finančnem letu 1953-54 vsaj en delovni center, da bodo nekoliko popravili občestne jarke.

Občinski svet je na eni izmed lanskih sej že razpravljalo o odvodnih obcestnih jarkih in odobrilo sklep občinskega odbora, da bi zaradi nujnih potreb občina kupila vsaj 175 metrov betonskih cevi širine 30 cm. Ker pa so sovedenjske ceste zelo slabe in s tem nič boljša občestna kanalizacija, je županstvo nekoliko pregledalo te stvari in ugotovilo, da bi bilo treba okoli dva tisoč metrov takih betonskih cevi, ki bi jih položili ob cestah, da bi se voda odtekala in bi s tem tudi obvarovali ceste. To delo bi bilo po potrebnosti tudi zaradi tega, ker bodo morale slej ali prej pokrajinske oblasti vzeti sovedenjsko cesto pod svojo upravo in jo asfaltirati. Zaradi tega je upati, da bo država

pod predsedstvom župana dr. Bernardisa. Na dnevnem redu so bile večinoma točke upravnega dneva. Poleg tega pa so na seji govorili o določitvi dneva za sejo občinskega sveta. Podrobneje o seji bomo objavili prihodnjik.

IZ RUBIJ

Umrla je ga. Adams

V Rubijah je pred dnevi umrla gospa Adams, žena barona Bianchija, katerega oče je lastnik porušene gradu. Pred prvo svetovno vojno je bil grad še v najboljšem in uporabnem stanju, med vojno pa so ga popolnoma uničili. Pokojnico so odpeljali v Gradec, od koder izhaja njena družina. Vsačani izražajo baronu Bianchiju najgloblje sožalje.

ob Doberdobskem jezeru

OB VOLITVAH ZA NOTRANJO KOMISIJO V SOLVAY

Upravičene zahteve delavstva za razvoj tovarne in večjo zaposlitev

Normalni delovni urnik - Izboljšanje naprav in odpošiljanje blaga - Zaposlitev vajencev - Malomarnost vodstva

Ze dalj časa vodijo tri sindikalne organizacije, in sicer Delavska zbornica, CISL in UIL volilno propagando za današnji izvolitve notranje komisije v kemični tovarni SOLVAY v Trzinu. Te volitve so zelo važne, kajti tovarna je poleg Zdrženih jadranskih ladjedelnic v Trzinu največja v vsej pokrajini. Toliko večja pomena pa so volitve še zaradi tega, ker je prav v tej tovarni celavstva neresenih važnih vprašanj, ki zadnja leta vedno bolj žulijo v tovarni zaposlene delavce.

Med najvažnejšimi vprašanji, ki jih posamezne sindikalne organizacije postavljajo v volilni borbi, je ravno odprava odnosno zmanjšanje brezposelnosti. Sindikalni predstavniki nameravajo podvzeti odločne korake pri pooblaščenih predstavnikih, da bi dosegli popolno zaposlitev tovarne, kar bi nudilo zaposlitev tudi številnim svojčasn odpuščenim delavcem.

Kakor v vseh gorških tovarnah, je tudi v SOLVAY zaposlenih zelo malo vajencev. Ravnanje niso sprejema na delo vajencev, saj odpušča celo

starejše delavce. Delavci se odločno borijo proti takemu sistemu in zahtevajo, da bi bil dimprej izglasovan zakon, s katerim bi bilo ravnateljstvo prisiljeno sprejeti na delo odstotke vajencev, ki bi bil sorazmeren s številom zaposlenih delavcev in namencev. Samo na tak način bo ravnateljstvo, ki je doslej vztrajno zavračalo prošnje vajencev, pripravljen sprejeti na delo odstotke vajencev, ki bi bil sorazmeren s številom zaposlenih delavcev in namencev. Samo na tak način bo ravnateljstvo, ki je doslej vztrajno zavračalo prošnje vajencev, pripravljen sprejeti na delo odstotke vajencev, ki bi bil sorazmeren s številom zaposlenih delavcev in namencev.

Od pričrta krize v tovarni so po odpuštili uvedli tudi skrajšan delovni čas, kar prinaša tudi manjše zaslužke. Delavci zahtevajo vzpostavitev normalnega delovnega urnika. K temu bi tudi v veliki meri pripomogla izpopolnitev strojev in naprav, tako da bi po izpopolnitvi proizvodov proizvajali še nekatere proizvode, ki doslej niso bili na seznamu tovarne. Predvsem bi bilo treba izkoristiti nekatere odpadke, v nekaterih primerih pa bi lahko uporabljali tudi surovine.

Važno zahtevajo so delavci postavili tudi v zvezi z ambalažo, to se pravi načinom odpošiljanja proizvodov. Doslej so sodo in druge proizvode odpošiljali vedno samo v vrečah po sto kilogramov. Prenajanje takih bremen je za delavce nadvse utrudljivo in škodljivo. Cesto-krat so delavci še zahtevali, da bi se prenehalo s takim načinom odpošiljanja blaga in da bi namesto 100 kilogramske vreče uporabljali samo 60 kilogramske, ki so tudi dovolj težke.

To so samo nekatere najvažnejše delavske zahteve, s katerimi so se delavci s posameznih sindikalnih organizacij predstavili na današnjih volitvah notranje tovarniške komisije. Doslej je bila sedem-članska notranja komisija sestavljena iz štirih predstavnikov Delavske zbornice, dveh predstavnikov demokratijskega sindikata CISL in enega predstavnika Saragatovega UIL. Prepričani smo, da bodo znali delavci iz predloženih kandidatov izbrati najboljšega, da bodo pravilno branili njihove interese.

Nesreča motorista

Včeraj okrog 12. se je v Ul. XXIV Maggio dogodila prometna nesreča: 16-letni Franco Geat iz Marjana, Ul. Manzoni št. 26, ki je zaposlen pri podjetju Zulli v Gorici, je šel z lahkim motorjem »Ducati« po Ul. Nazario Sauro. Ko je prišel na konec ulice je nenkrat zapazil, da je prišel po Ul. XXIV Maggio avto znamke »Lancia-Augusta«, ki ga je vozil 75-letni Jožef Corsich iz Trbiča. Mladenček, ki je vozil motor, je šel s precejšnjo brzino, zato se ni utegnil ustaviti, zavil je na desno in pri tem trčil ob pločnik ter padel. Pri padcu se je ranil v koleno leve noge. V bolnici Brigata Pa-

Zaprta cesta v Ločniku

Goriško županstvo sporoča, da bo uprava državnih železnic začela z deli na železniški progi, ki gre čez cesto pri Ul. Rialto v Ločniku. Progo bodo začeli popravljati danes, zato bo promet na omenjenem kraju zaprt od 7. do 16. ure.

S koleša na tla

38-letna Franca Ertoldi iz Gorice, Ul. Silvio Pellico je včeraj popoldne okrog 13. šla s kolešom po Ul. Giustiniani. Naenkrat je zgubila ravnotežje in na kolešu ni se znašla na tleh. Na pomoč so ji najprej priskočili mimosoidi, ki so tudi poskrbeli, da je takoj prišli rešili avto Zelenega križa, ki je Ertoldijevu odpeljal v bolnico Brigata Pavia. Pri padcu si je ranila obraz, o. zdravela bo v 5. dne.

Lep uspeh naše rojakinje Damijane Bratuževe v Nemčiji

Kaj piše časopis »Suedkurier« o nastopu goriške pianistke - Nastopila bo tudi v radiu

Nemški časopis »Suedkurier« od 30. junija t. l. poroča iz južnonemškega mesta Lindau o koncertu, ki ga je imela v mestnem gledališču goriška pianistka Damijana Bratuž. Igrala je Chopinove, Schumannove in Hačaturjanove skladbe. O njeni igri pravi list: »Umetniško odlikujejo kar največja tehnična gotovost, čudovito mehka roka in tipično slovenska muzikalnost. Zadržanost, igrivo razigran temperament, polno, zaokroženo izoblikovanje melodij — to so vtisi s srečanju s to gostjo. Damijana Bratuž bo nastopila tudi v bavarskem radiu«.

Vozni red

PRIHODI:
Iz Trsta: 5.30, 6.24, 7.55, 8.22*, 8.30, 10.44, 13.55, 17.06, 19.10, 20.31, 23.19
Iz Vidma: 0.23, 4.25, 6.08, 7.21, 8.29, 10.00, 13.56, 15.55, 17.10, 18.30*, 20.13, 21.24
ODHODI:
Proti Trstu: 0.24, 6.10, 7.23, 8.33, 10.02, 13.56, 15.58, 17.12, 18.32*, 20.17, 21.26
Proti Vidmu: 4.33, 5.23, 6.29, 7.57, 8.32, 10.46, 13.59, 16.00*, 17.13, 19.15, 20.36, 23.21

Naši rojakinji iskreno čestitamo!

Natečaj

za profesorska mesta

Kakor smo že pretekli teden pisali, je Uradni list št. 125 od 3. junija 1953. priobčil ministrski odlok od 22. maja 1953, kateri razpisuje natečaj za profesorska mesta in tozadevne usposobljenostne izpite na nižjih državnih šolah, na klasičnih, znanstvenih in tehničnih zavodih. Prošnjo s potrebnimi listinami je treba predložiti do 1. septembra t. l.

Solsko skrbništvo v Gorici javlja nadalje, da se dobijo na sedežu omenjenega skrbništva posebni obrazci, ki naj jih kandidati za omenjene državne natečaje izpite dvignejo in in izpolnjene dodajo k prošnji za pripustitev k natečaju.

Razdeljevanje sladkorja in kave

Dne 7. t. m. se bo začelo razdeljevanje sladkorja in kave proste cone za prebivalce goriške in sovedenjske občine. Sladkor: 1 kg. za osebo na odrezek št. 47 po 160 lir za kg. Kava: 40 dkg surove ali 32 dkg pražene kave na odrezek št. 48.

Razdeljevanje sladkorja in kave se bo zaključilo dne 31. julija. Trgovci naj dvignejo potrebna nakazila pri Trgovski zbornici, soba št. 6.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Pontoni-Bassi, Raštel št. 26 - tel. 33-49.

Nov urnik poštne blagajne

Od četrta, dne 2. julija t. l. dalje imajo plačilni uradi (sportelli per i servizi a denaro dell'Ufficio cassa) glavne pošte v Gorici nov urnik. Zgoraj navedeni uradi bodo ob delavnihih poslovali od 9. do 12. ure in od 14. do 16. Plačilni uradi ostalih dveh pošt v Gorici pa bodo imeli še nadalje prejšnji urnik, in sicer: od 8. do 12. in od 15. do 17. ure. Ta urnik velja za vse delavke, razen sobote popoldne in zadnjega dneva v mesecu.

Nov urnik poštne blagajne

Od četrta, dne 2. julija t. l. dalje imajo plačilni uradi (sportelli per i servizi a denaro dell'Ufficio cassa) glavne pošte v Gorici nov urnik. Zgoraj navedeni uradi bodo ob delavnihih poslovali od 9. do 12. ure in od 14. do 16. Plačilni uradi ostalih dveh pošt v Gorici pa bodo imeli še nadalje prejšnji urnik, in sicer: od 8. do 12. in od 15. do 17. ure. Ta urnik velja za vse delavke, razen sobote popoldne in zadnjega dneva v mesecu.

KINO

VERDI. 17: »Samota«, R. Miland.
CENTRALE. 17: »Velik sovražnik«, E. Nelson.
VITTORIA. 17: »Vrača se tretji mož«, O. Welles in M. Lockwood.
MODERNO. 17: »Iris, severna rožna«, M. Zetterling.
LETTNI. 21: »Pajki glavnega mesta«, V. Mature.

SPORTNI DNEVNIK

PETA ETAPA: DIEPPE-CAEN

Alzačan Hassenforder nov človek v vodstvu

Presledok z asi je še narasel - Minardi je vendar odstopil

VRSTNI RED NA CILJU 5. ETAPE DIEPPE - CAEN (200 km):

1. MALLEJAC (Zapad) v 5.38'35"; 2. Hassenforder (NEC) presledok 13"; 3. De Bruyne (Belg.); 4. Diot (Ile de France); 5. Morvan (Zapad); 6. Guerinel (Zapad); 7. Molinier (SE), vsi s časom Hassenforderja; 8. Walkoniak (NEC) 1'28"; 9. Koblet (Sv.) 9'43"; 10. Magni (It.); 11. Darrigade (SE); 12. Robic (O). Sledi velika skupina, v kateri so med drugimi: Astrua (It.), Baroni (It.), Bartali (It.), Corrieri (It.), Drei (It.), Grosso (It.), Isotti (It.), Rossello (It.), Huber (Sv.), Pianezzi (Sv.), Schaer (Sv.), Schelleberg (Sv.), Close (Belg.), Impanis (Belg.), Massip (Sp.), Serra (Sp.), Trobat (Sp.), Vidal-Porcar (Sp.), Nolten (Hol.), Roks (Hol.), Van Est (Hol.), Wagtsmans (Hol.), Voorting A. (Hol.), Voorting G. (Hol.), Bobet (Fr.), Deledda (Fr.), Gemiani (Fr.), Lauredi (Fr.), Le Guillu (Fr.), Remy (Fr.), Rolland (Fr.), Teisseire (Fr.), vsi s časom Kobleta. — Odstopila sta Minardi (It.) in Gil (Spanija).

CAEN, 7. — Danes smo se vozili po Normandiji. Dežela je s svojimi zelenimi griči prijetna, tudi če ne bi bilo sonca; vendar smo imeli tudi sonce. Zjutraj se je sicer sinova oblakov zlivala s skoraj enakomerno barvo morja in temperatura je bila dušljiva.

Ob 11. je startalo 111 dirkačev, kolikor jih je še ostalo od 119. (Kot znano, jih je v 20. kolu startalo 119 namesto 120, ker je namestnik za obbolelega Luksemburžana Gilella prišel prepoznati. Pozneje jih je v nekaterih etapah več prišlo na cilj izven maksimalnega časa in bi morali tako avtomatično izpasti. Vendar pa komisija vsak primer preišče in upošteva, če je bil vzrok zamude okvara kolesa ali kaj podobnega. Tako so se že takih primerov rešili pozitivno, to se pravi, da so dirkačem dovolili nadaljevati vožnjo).

Od morja je pihal precej močan veter v bok, tako da je bila vožnja počasna. Sicer pa se pred 50 km tako skoraj nihče ne zganje. Dirkači preživijo drug na drugega, predvsem asi seveda. Tako ima Koblet za stalnega opazovalca Astrua, Magni pa pazi na Gemianija; nekaj se je namreč izvedelo, da hoče ta poskusiti, da se izravna z Bobetom, ki mu je precej usel. Schaer je že precej utrujen, vendar pa mora

biti pozoren na Astrua, ki mu je lahko nevaren kot tekmeč za rumeno majico. Minardi pa je tudi danes pobit; njegova morala se ni prav nič dvignila. Zaradi prejšnje nezgode ni dovolj treniral za Tour, pred dvema dnevoema pa mu je padec povzročil nove bolečine v rami.

Od Rouena je vožnja ugodnejša; predvsem nam pihva veter v hrbet, ker smo se obrnili od morja in zavili proti notranosti valovite Normandije. Do Rouena še nihče ni zaostal. Od tu naprej pa se začne pogostost sunki. Pri Elbeufu (74 km) je končno posijalo sonce. Tu sta Walkoniak in Bruyne dohitela Hassenforderja in Lauredi; ta dva sta namreč utekla je 3 km prej. Četvorica si je pridobila 2'30" naskoka. Minardi je pa tukaj že hotel odstopiti, pa je še nadaljeval vožnjo na ukaz Binde. Pač pa Binda danes ni več dal Minardiju spremstva (doslej) je

SPLOŠNA OCENA PO 5. ETAPI:

1. HASSENDER (NEC) 28:41'21"; 2. Schaer (Sv.) presledok 48"; 3. Wagtsmans (Hol.) 1'50"; 4. Renaud (Ile de France) 4'18"; 5. Roks (Hol.) 5'12"; 6. Meunier (NEC) 5'31"; 7. Van Est (Hol.) 6'14"; 8. Close (Belg.) 6'27"; 9. Astrua (It.), Robic (O), Anzile (NEC) 6'48"; 12. Ernzer (Luk.) 6'53"; 13. Voorting G. (Hol.) 6'56"; 14. Diot (Ile) 7'55"; 15. Lauredi (Fr.) 8'36"; 16. Impanis (Belg.) 8'53"; 17. Serra (Sp.) 9'12"; 18. De Bruyne (Belg.) 9'21"; 19. Bauvin (NEC) 9'33"; 20. Rolland (Fr.) 10'7"; 21. Gemiani (Fr.); 22. Rossello (It.); 23. Miranda (SE); 24. Mahe (O); 25. Audaire (O); 26. Gaul (Luk.); 27. Bobet (Fr.), Magni (It.), Koblet (Sv.), Bartali (It.), 13'24"; 49. Bober (It.); 50. Grosso (It.); 77. Isotti (It.); 100. Drei (It.). Zadnji 109. Langarica (Sp.) 1'36".

biti pozoren na Astrua, ki mu je lahko nevaren kot tekmeč za rumeno majico. Minardi pa je tudi danes pobit; njegova morala se ni prav nič dvignila. Zaradi prejšnje nezgode ni dovolj treniral za Tour, pred dvema dnevoema pa mu je padec povzročil nove bolečine v rami.

Od Rouena je vožnja ugodnejša; predvsem nam pihva veter v hrbet, ker smo se obrnili od morja in zavili proti notranosti valovite Normandije. Do Rouena še nihče ni zaostal. Od tu naprej pa se začne pogostost sunki. Pri Elbeufu (74 km) je končno posijalo sonce. Tu sta Walkoniak in Bruyne dohitela Hassenforderja in Lauredi; ta dva sta namreč utekla je 3 km prej. Četvorica si je pridobila 2'30" naskoka. Minardi je pa tukaj že hotel odstopiti, pa je še nadaljeval vožnjo na ukaz Binde. Pač pa Binda danes ni več dal Minardiju spremstva (doslej) je

GODDET organizator in voditelj dirke Tour de France, splošno znan pod vzdevkom »patron«.

bil Drei njegov spremljevalec; škoda izgubljenih minut; določil je raje, da pazi nanj eden od avtomobilov mehanikov. Toda pri okrepčevališču je Minardi končno le odstopil. Ko je pri 83 km še nekaj mož uslo za prvimi, je končno potegnil tudi Koblet. Bobet takoj za njim — in seveda tudi Astrua. Hoče noč se je moral zaradi Astrue zakaditi v dir tudi Schaer. Vendar čez nekaj kilometrov Koblet odneha, ko vidi, da Astrua ne popusti.

Odločen dogodek zabeležimo pri 93 km. Šest dirkačev, med njimi Hassenforder in Mallejac, odločno potegne in tem šestim se kmalu pridruži še dva. Pri 105 km imajo 3'20" in pri 121 km je 7'30" prednosti. Pri Croissanvillu je Hassenforder že rumena majica, kufti naskok prve čete znaša 9'30". Schaer, ki se je izčrpal, da bi branil rumeno majico pred Astrua, ni imel več moči, da bi jo ubranil pred Hassenforderjem. Proti cilju sicer tudi Alzačan čuti utrujenost in Mallejac upe pri prvoizvi na cilj.

V glavni skupini zmaga v finišu Koblet pred Magnijem.

GASTON DUBOIS

OCENA ZA VELIKO NAGRADO PETDESETLETNIKE TOURA JE PO 5. ETAPI NASEDNJA:

1. SCHAEER 55 točk; 2. Robic 61; 3. Van Est 70; 4. Rolland 99; 5. Koblet 107; 6. Gemiani 107; 7. Magni 112; 8. Voorting 121; 9. Diot 134; 10. Astrua 140; 11. Hassenforder 146; 12. Caput 154; 13. Miranda 163; 14. Lauredi 166; 15. Darrigade 168; 16. Impanis in Roks 170; 18.

Primorje - Mladost 6:4

S tekmo Primorje: Mladost na Reki (v nedeljo zvečer) se je začelo državno prvenstvo v vaterpolu. Po lepi in razburilni igri je Primorje premagalo zagrebško Mladost 6:4 (3:1). Vse gole za Primorje: Ježić, Ježina in Branka.

Tržočani v vodstvu v dirki z vespami

REGGIO CALABRIA, 7. — Danes dopoldne so prispele semkaj udeleženci vožnje starih motorjev, ki tekmujejo z vespami. Med 119 tekmovalci je do tu doseglo mesto 18. Trsta prvo mesto. Med zenskimi udeleženci je bila najboljša 15-letna Giuseppe Cuzzocrea iz pokrajine R. Calabria, ki si je priborila pokal. Ob 12. so se udeleženci s traktom prepeljali v Messina.

Hajduk - Turku 2:0 (0:0)

Na olimpijskem stadionu v Turkuju, po številu prebivalcev drugem finskem mestu, je Hajduk v nedeljo nastopil proti reprezentanci Turkuja, v kateri je igral pet bivših reprezentativcev.

V tej tekmi Hajduk ni igral tako kakor v Helsinkiju in Tampereju, vendar je navdušil okrog 10.000 — za Turku rekordno število — gledalcev. Najboljša je bila obramba. Božo Broketa je dobil tudi posebno nagrado kot najboljši igralec. Gole sta dosegla v 7. minuti Fran Matošić in Broketa v 48. minuti. Sodil je zelo dobro finski mednarodni sodnik Touvo Alkio.

Po tekmi so privredili hajdukovcem navdušene ovacije. Hajduk je v ponedeljek odpoval v Stockholm, kjer bo 11. julija sodeloval na mednarodnem turnirju.